

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан економічного факультету
АФАКУЛЬТЕТ ДІРОВА
"16" травня 2024 р.
СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри економіки
Протокол № 17 від "2 травня 2024 р.

Завідувач кафедри
В. Бай Вікторія БАЙДАЛА

РОЗГЛЯНУТО
Гарант ОП «Облік і оподаткування»
Любов Любов ГУЦАЛЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Методологія наукового дослідження та інтелектуальна власність»

Галузь знань 07 – Управління та адміністрування»

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Освітня програма Облік і оподаткування

Факультет економічний

Розробники: д.е.н., професор Мірзоєва Т.В., к. с.-г. наук, доцент Боярчук С.В.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
«Методологія наукового дослідження та інтелектуальна власність»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	<i>07 – Управління та адміністрування»</i>	
Спеціальність	<i>071 Облік і оподаткування</i>	
Освітня програма	<i>Облік і оподаткування</i>	
Освітній ступінь	<i>Третій (освітньо-науковий) рівень</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>8 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>12 год.</i>
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>100 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета формування знань аспірантів з питань методології, методики, технології, організації науково-дослідницької діяльності та інтелектуальної власності в економічній сфері, тобто наукового й практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень у рамках підготовки дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю економіка.

Завдання: теоретико-методологічна підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти, формування їх культури і навичок проведення наукових

досліджень, інтелектуальної власності, впровадження отриманих наукових результатів у практику діяльності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні та дотичних до них міждисциплінарних напрямках;

СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень;

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН02. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних, європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування;

РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей використовуючи сучасні наукові інструменти та дотримуючись норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми;

РН09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тиж-ні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. <i>Методологічні засади наукових досліджень</i>														
Тема 1. Методологія науково-дослідної діяльності і технологія наукової творчості		19	5	4			10	23	1	2				20
Тема 2. Методологія та організація наукового економічного дослідження		19	5	4			10	13	1	2				10
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових економічних досліджень		18	5	3			10	12	1	1				10
Разом за змістовим модулем 1	56		15	11			30	48	3	5				40
Змістовий модуль 2. <i>Прикладні підходи до виконання дисертаційного дослідження</i>														
Тема 1. Підготовка і оформлення наукових публікацій		20	4	6			10	23	1	2				20
Тема 2. Академічна доброчесність		10	2	3			5	12	1	1				10
Тема 3. Інтелектуальна власність		13	4	4			5	13	1	2				10
Тема 4. Дисертаційна робота як кваліфікаційне дослідження		21	5	6			10	24	2	2				20
Разом за змістовим модулем 2	64		15	19			30	72	5	7				60
Усього годин														
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-		-		-	-	-			-
Усього годин	120		30	30			60	120	8	12				100

3. Теми практичних / семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методологія науково-дослідної діяльності і технологія наукової творчості	4
2	Методологія та організація наукового економічного дослідження	4
3	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	3
4	Підготовка і оформлення наукових публікацій (наукових статей, монографій, наукових доповідей)	6
5	Академічна доброчесність	3
6	Основи інтелектуальної власності	4
7	Дисертаційна робота як кваліфікаційне дослідження	6

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методологія і методи наукового пізнання. Загальна методологія і часткова методологія	10
2	Методологія економічного дослідження як конкретно наукова методологія	10
3	Роль інформації у наукових дослідженнях та класифікація наукових документів. Робота з літературними джерелами, даними офіційної державної статистики, звітними даним підприємства	10
4	Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Техніка написання тексту. Реферат. Доповідь (повідомлення)	10
5	Академічна доброчесність як сукупність етичних принципів і визначених законом правил. Принципи, форми та види академічної відповідальності.	5
6	Роль інтелектуальної власності як інтелектуального капіталу в соціально-економічному розвитку суспільства та її місце у гуманітарній і природничій науках	5
7	Дисертаційна робота. Загальна схема наукового дослідження	10

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист наукових робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометоди (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання;

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе, тези статті;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- захист наукових робіт.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс: Методологія наукового дослідження та інтелектуальна власність для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії.
URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4415>

- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- Єрмаков О.Ю. Методологія наукового дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи: Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів ступеня доктора філософії спеціальності 051 «Економіка». Київ : ЦП «Компринт», 2021. 78 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.
2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.
3. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
4. Закон України «Про освіту» (редакція від 24.06.2020, підстава – 725-ІХ. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. № 38–39. Ст. 380.
5. Єрмаков О.Ю., Гнатенко Є.Ю., Нагорний В.В. Інноваційне забезпечення розвитку сільськогосподарського виробництва в Україні: монографія. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2019. 182 с.
6. Єрмаков О.Ю. та ін. Економічний потенціал сільськогосподарських підприємств: теорія і практика: монографія. Київ : ЦП «Компринт». 2017. 476 с.
7. Лагодієнко В., Іванченкова Л., & Лагодієнко О. Вибір методології наукового дослідження. *Підприємництво та інновації*. 2022. № 25. С. 133–137.
8. Лагодієнко В.В., Каламан О.Б., Пурцхванідзе О.В. Особливості методології наукового дослідження сфери управління. *Бізнес-навігатор*. 2020. № 5 (61). С. 77–83.
9. Поліщук О.П. Методологія наукових досліджень : базові поняття, тести та інструктивно-методичні вказівки до їх виконання: [навчально методичний посібник]. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2023. 17 с.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 943 «Про внесення змін до Порядку присудження наукових ступенів». Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
11. Пістунів І.М. Основи наукових досліджень: курс лекцій. URL: <http://library.donntu.edu.ua/bibl/fah/osnnaukdosldnepr.pdf>
12. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навч. посібник. Київ : НУХТ, 2022. 385 с.
13. Семків В.О., Шандра Р.С. Інтелектуальна власність: підручник для студентів неюридичних факультетів. Львів : Галицький друкар, 2015. 280 с.
14. Тимчасове положення «Про організування атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті біоресурсів і природокористування України». Київ : НУБіП України, 2020. 61 с.
15. Ermakov O.Yu., Velichko O.V., Bohach L.V., Nahorniy V.V. To question of estimation of production potential of agricultural enterprises. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2018. V. 3. № 26. Pp. 162–168.

16. Holinko O., Yuldasheva N., Zhartay Z., **Mirzoieva T.**, Petrychenko O., Hulevets V. Methodology of creation and development of information systems for technological safety of mining facilities. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2023. № 6. Pp. 127–133. URL: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-6/127>

17. Inna M. Novak, Oleksandr Y. Ermakov, Olesia A. Demianyshyna, Alla A. Revytska Digitalization As A Vector Of Technological Changes Of Ukraine. *International Journal of Scientific & Technology Research*. 2020. Volume 9. Issue 01. Pp. 3429–3434.

18. Oleksandr Yu. Yermakov, Vitaliy I. Litvinov. Conceptual principles of effective labor motivation as a premise of competitive functioning of agricultural enterprises. *Optimum. Economic studies*. 2020. Nr 2 (100). Pp. 93–104.

Інтернет-ресурси

1. Електронна бібліотека НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>

2. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

3. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua

4. Кабінет Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua

5. Міністерство фінансів. URL: www.minfin.gov.ua

6. Державна податкова служба України. URL: www.tax.gov.ua

7. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

8. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: www.niss.gov.ua

9. Центр перспективних соціальних досліджень. URL: www.cpsr.org.ua

10. Антимонопольний комітет України. URL: www.amc.gov.ua